

Tegyvuoja 42-sis Spalis!

Visų šalių proletarai, vienykitės!

Prabėgs ir šimtmečiai lenktynėm. —
O Spalis tas — mum laisvės dovana —
Bus minimas vis žemėje — tėvynėj
Kaip komunizmo pergalės daina.
S. NERIS

Darbo dovanos tau, Spali!

„Spartako“ veltinių fabriko inžinierius drg. S. Prancevičius pranešė redakcijai:

— Lenktyniaudami Didžiojo Spalio garbei, žmonės darbininkai 10 mėnesių išleidžiamosios produkcijos planą įvykdė 110,1 proc. Palyginus su praeitais metais, 1,7 proc. pakilo darbo našumas, 11,3 proc. sumažėjo produkcijos savikaina.

Metinė užduotis įvykdyta

per dešimtį mėnesių, — rašo mums laiške statybos-remonto kontoros profsąjungos pirmininkas V. Rimkus. — Spalines soclenktynes laimėjo tinkuotojų brigada, kuriai vadovauja A. Motiejūnas. Dailydžių brigados, vadovaujamos meistrių Stasiulionio ir Silicko, dienes darbo užduotis viršija 40—50 procentų.

Per 26 dienas

Mūsų plytinės darbininkai per spalio mėnesio 26 dienas, įvykdė mėnesinį plytų ir drenažo vamzdžių degimo planą, o iki lapkričio 6 dienos išdegė 100.000 plytų daugiau, negu buvo planuota. Vykdam spalinius išpareigojimus, gerai darbavosi plytų iškrovėjas V. Pilkauskas, statikas Br. Poderis, degik V. Matlukas, plytų vežėjai L. Vaičiūnas ir Macelis.

L. Zemaitis
Vikonių plytinės vedėjas

— „Svėdasų“ kolūkio pirmoji, trečioji ir ketvirtoji laukininkystės brigados išmynė visus linus. Nuo 48 hektarų gautas pluoštas pristatytas valstybei, — atraportavo kolūkio pirmininkas drg. Kovas.

Keturiasdešimt dvejus didingus metus atskaičiavo Kremliaus bokšto laikrodys. Po minutę, po valandą, po darbo gausmu verdančią dieną matavo jo žėrinčios rodyklės. ėmusios skaičiuoti naują žmonijos istoriją, naujos epochos laiką.

Keturiasdešimt ant-
rą kartą
Spalis nugalėtojas aplanko mūsų namus.

Nubalo galvos tų, kurie tada, septynioliktųjų metų rudenį, jauni ir nesulaikomi šturmu užėmė Žiemos rūmus, paskelbė visiems apie didžiosios revoliucijos pergalę. Išaugo, subrendo ir išugdė nuostabius sparnus naujos kartos žmonių, kurių vaikystei ir jaunystei laisvai šlamėjo Spalio raudonoji vėliava.

Metai eina savo darnioje rikiuotėje, tautos gyvena nepaprastų atradimų laikus, o Spalio žingsnių, Spalio žiebtos šviesos niekas neįstengia nustelbti. Priešingai, juo toliau, tuo garsiau visoje planetoje girdėti Žiemos rūmų šurmutojų šūkis: „Pirmyn!“ Ryškiau sušvinta mūsų žemėje tų istorinių

1959 m.

lapkričio

7 d.

ŠEŠTADIENIS

Nr. 90 (1073)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m. LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

KOLEKTIVINIS DARBAS

KARTU — VISA ŽEMĖ

* VACYS REIMERIS *

dienų karštoji ugnis, kurią laiko tėkmė pasigavusi nunešė per žemynus į vargšų lūšnas, į milijonų širdis.

Laikas išryškina tarptautinį Spalio žyg-darbio pobūdį, istorija patvirtina lemtingą didžiosios socialistinės revoliucijos reikšmę visam tolesniam žmonijos gyvenimui. Išikūnija nemirtingos Markso ir Lenino mintys apie komunistinę pasaulio ateitį.

Keturiasdešimt dvejų metų — labai nedidelis laiko atrežas daugiametėje žmogaus istorijoje. Bet tiems metams savo reikšmę, savo istorinio posūkio svarbumu negali prilygti joks kitas prabėgusių amžių įvykis. Prieš keturiasdešimt dvejus metus tik vienišos raudonos vėliavos plevėsavo lapkričio vėlyje virš įveiktų

kapitalizmo tvirtovių bokštų. O šiandien jau didžiuliai mūsų planetos plotai apgaubti raudonosios vėliavos. Jau ne vienišas Petrogradas, ne pavienės žlugusių carinių gubernijų vietovės lyg salos spindi penkiakampėmis žvaigždėmis. Šiandien jomis, lyg žėrinčios kosmoso erdvės, nutvieksti milžiniški žemynai — nuo Berlyno iki Geltonosios jūros. Šiandien po Spalio pergalinga vėliava žengia trečdalis visos žmonijos.

Per keturiasdešimt dvejus metus Spalis atliko triumfo žygį. Tas žygis tebevyksta, Spalio žingsniai ryškiai girdėti visoje Žemėje.

Ir ne tik Žemėje! — su pasididžiavimu šiandien sako tarybinis žmogus. Naujos Spalio epochos pagimdyti užmojai, proto polėkis ir išugdyti drą-

suolių sparnai praskverbė į paslaptin-gąją visatą, į kitus pasaulius. Juk lyg skiautėlę tos vėliavos, kurią raudongvardiečiai iš-kėlė viršum Žiemos rūmų septynioliktais metais, tarybiniai žmonės pasiuntė į Mėnulį, į amžiną kelionę aplink Saulę. Spalio žmogus sukūrė dirbtines planetas ir Žemės palydovus. Tarybinis žmogus plačiai atvėrė duris į nežinomybių erdves.

Vien tik per metus nuo praėjusio iki dabar švenčiama Spalio — kiek daug pasiekta nuostabioje proto, technikos, drąsios minties veikloje. Galingos raketos nunešė žmogaus žvilgsnį už šimtų tūkstančių kilometrų nuo mūsų senutės Žemės. Spalio švenčių išvakarėse žmonija pirmą kartą pamatė Mėnulio priešingosios pusės vaizdą, užfiksavo automatinės tarpplanetinės stoties objektų. Ši puikų istorinį atidengimą padarė tarybinis žmogus.

Prisiminę palyginkime šiaudinę, vyžų ir skurdo Rusiją, tautų kalėjimą — carinę Rusiją su laisvųjų respublikų sąjunga — Tarybų šalimi — aukštai išvystyto mokslo ir technikos šalimi. Aki-vaizdžiai pamatysime žodžiais nenusakomą skirtumą.

(Nukelta į 2 psl.)

Mus sveikina visas pasaulis

Tomis dienomis, kai vyko TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesija, mūsų kolektyvas įvykdė prisiimtus socialistinius išpareigojimus Didžiojo Spalio garbei.

Džiugios kaip niekad tarybinams žmonėms šios Spalio socialistinės revoliucijos metinės. Mūsų šalies mokslas nugalėjo kosmosą, tarybinio žmogaus ranka pasiekė Mėnulį, tarpplanetinė stotis pasiuntė į Žemę tai, ką šimtus metų svajojo pamatyti žmogus. Labai džiugu ir tai, kad pasaulyje tirpsta „šaltojo karo“ ledai, kad taika nugalio karo kurstytojų pinkles. Šioje spalinėje šventinėje demonstracijoje mes žygiuoja-

me dar tvirtesni, sėkmingai įvykdę pirmųjų septynmečio metų uždavinius.

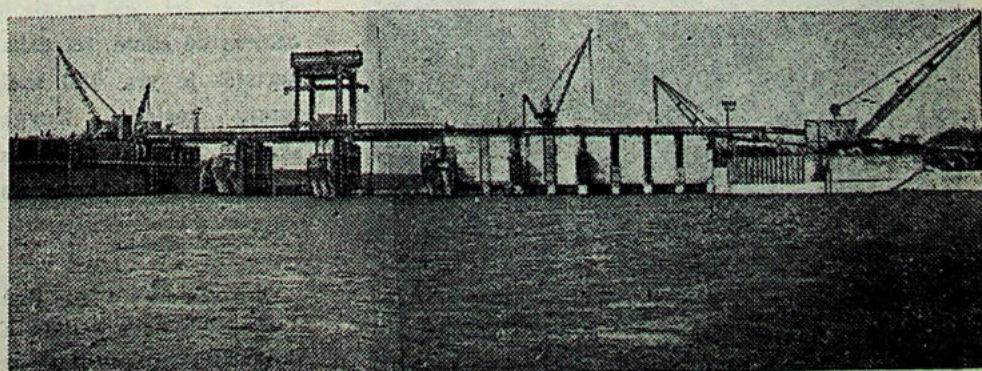
Mes padarysime viską, kad kuo geriau atremontuotume visus įrengimus ir sekančiais metais duotume respublikos statyboms dar daugiau plytų.

Šios Spalio metinės mums dviguba šventė.

Išsipildė mūsų tautos svajonė — senelis Nemunas davė šviesą, suka pirmas turbinas, subangavo ir suošė Kauno jūra.

Po visą žemę žėri Didžiojo Spalio ugnys, mus sveikina visas pasaulis.

Vyt. PUODZIONAS
„Anykščių“ plytų fabriko darbininkas

Nuotraukoje: Kauno jūra prie HES slenkstinės užtvankos.
M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

KARTU — VISA ŽEMĖ

(Atkelta iš 1 psl.)

Keturiasdešimt ant-
rasias savo mylimo
Spalio metinės tarybi-
nė liaudis sutinka di-
džiam septynmečio
darbe. Visose mūsų
gyvenimo srityse sep-
tynmetis žengia sep-
tynmyliais žingsniais.
Jo galvų, skatinanti
dvelkimą jaučiame vi-
si.

Istorinis, nepaprastai
gausūs didelių įvy-
kių ir gerų taikos
ženklų, keturiasdešimt
antrasis Spalis ateina
ir į lietuvių tautos na-
mus. Kabinami šven-
tinius transparantus,
žengdami judrioje spa-
linėje eisenoje, mes
dar kartą jaudinančiai
pajusime, kokia didelė
istorinė ir žmogiška
laimė būti Spalio tau-
tų būry, gretose tos
žmonijos dalies, kuri

arčiausiai rytdienos,
arčiausiai šviesių
pasaulio idealų.

Be visų nuostabiųjų
tarybinės liaudies lai-
mėjimų, kuriais ji su-
tinka savo šventę, lie-
tuvių tautai šių metų
Spalis nepaprastas se-
nos svajonės įsikūniji-
mu. Prieš keletą dienų,
šventės išvakarėse,
iš apdainuoto Nemuno
vilnės išžiebė pirmo-
ji akinanti ugnis. Se-
nelis upių tėvas, kaip
jam paliepta mūsų
darbo rankų, iširėžęs
ėmė sukti galingą
elektrinės turbiną.
Lyg gyslomis kraujas,
laidais pasiliejo jo gy-
vybinga energija. Ji
tekės į Lietuvos mies-
tus ir kaimus, ji dar
labiau nuskaidrins mū-
sų mylimos socialisti-
nės tėviškos laukus.
Įsikūnijo ilgametė mū-
sų tautos svajonė.

Realybe tapo daugelio
išvalgių protų ir dau-
gelio dešimtmečių
troškimas, kuris bur-
žuazijai valdant buvo
neįgyvendinamas.

Jeigu bandysime
glaustai ir tiesiai at-
sakyti — ir šią svajo-
nę padarė įkūnijama,
ši troškima pavertė
realybe — didysis
Spalis. Jo idėjos, jo
prikelta gyvuoti tary-
binė santvarka, jo už-
ugdyta laisvų tautų
draugystė padėjo lie-
tuvių tautai pasiekti
šiandieninių savo lai-
mėjimų.

Spalis iškilmingai
žygiuoja mūsų gatvėm
ir keliais. Mes išsina-
me žengti kartu su juo.
Ir ar nepajunti, mie-
las drauge, kad kartu
su tavim žygiuoja šim-
tai milijonų žmonių,
visa plačioji žemė.

Jai knygą, o toji supyko:
„Ką tu! Manai, mes čia
ir sėdim, kad knyges
skaitytume?“

— Bet tu paskaityk. Čia
rašytojas svėdasiškis.

Ir taip įpiršo J. Baltu-
šio „Baltuosius dobiliukus“.
Dabar Franklinė perska-
to per savaitę porą knygų.
Sutiks Baltušienė su

į bibliotekos lentynas
knygos nebetepla. Jomis
užkrauta didžiulė spinta, o
klek dar pas skaitytojus
Penki tūkstančiai tomų
knygų yra bibliotekoje.

— O mano beveik visos
perskaitytos. Negali gi
žmogulį sidūyti knygą, jei

K N Y G N E Š Ė

— Tądien su-
sitarta buvo, —
kalba Baltušienė.
Ji išdėlioja iš
ryšulėlio knygas,
išima iš rezglinuko įvairių
žurnalų punda.

— „Parduotas vasaras“
man atnešė? Oi, kaip ge-
rai. Girdėjau, graži knyga.
Visi plemenų vargai suro-
kuoti, — džiaugiasi šerikė
Z. Franklinė.

Tai viena iš aktyviausių
skaitytojų. O kažkada buvo
taip: pasiūlė Baltušienė

naujomis knygelėmis toll
už Alaušo pas pensininkę
Rozaliją Papučienę. Se-
nutė nebegali ateiti į biblio-
teką, ir jai knygas biblio-
tekos vedėja pristato į na-
mus.

Dažnas svečias Baltuš-
kienė ligoninėje, kur ne-
tik nuneša bibliotekos kny-
gas, bet ir jas platina.

patį nežinau, kas joje rašo-
ma, — sako Baltušienė.

Daugiau kaip prieš de-
šimtį metų atėjo ši moteris
į kultūros darbuotojų eiles.
Buvo balgusi jaunystėje
vos keturis skyrius pradė-
nės mokyklos. Dabar balgė
vakarinę septynmetę mo-
kyklą. Nelengva buvo, bet
už tai savo pasiekė.

Myli Baltušienė savo
darbą, myli knygas.

— Žiūrėk, atels nauja
siunta knygų, atsidžiaug-
ti širdis negali. Juk jos
eis per žmones, kelias iš
rankų į rankas, švies pro-
tus, skaidrins gyvenimą, —
pasakoja bibliotekos vedė-
ja. — Negalima gyventi
be knygos.

Knygų mylėtojos pastan-
gomis išaugo ir skaitytojų
skaičius. Jei 1954 metais jų
nebuvo nė šimto, tai dabar
kartotekoje yra 420 skai-
tytojų kortelių. Knygas
skaitytojai ne tik jaunimas.
Kolūketis V. Nakutis do-

Nuotraukoje: Svė-
dasų bibliotekos vedėja E.
Baltušienė (pirmoji iš de-
šinės) atnešė naujas knygas
kolūkiečiai. Jis uždega raus-
rikėms.

Kad gyvenimo niekas nedrumstų

R. KULIESIENĖ

LTSR Aukščiausiosios
Tarybos deputatas,
„Anykščių šilelio“
kolūkiečių melžėja

Kas dieną vaikštai
į darbą gimtojo kolū-
kiečio laukais. Stebiu,
kaip greitai keičiasi
senojo kaimo vaizdas.
Ten, kur kadaise švil-
pavo vėjai po tuščius
laukus, baltuoja visuo-
meniniai pastatai. Prie
vieškelio išsiriavo
kolūkinės gyvenvietės
namai. Nuosavuose
naujuose butuose Di-
dijį Spalį švenčia kolū-
kiečiai V. Steponavi-
čiaus, J. Levčenkos,
Ant. Karvelio ir kitų
šeimos.

Kas metai turtėja
mūsų kolūkis. Šiame-
tinis ruduo džiugina
mūsų geresniais rezul-
tatais, negu pernykš-
tis. Per dešimt mėne-
sių kolūkis pagamino
po 319 centų pieno ir po
40,3 centų mėsos 100 ha
žemės naudmenų. Dau-
giau prikuliame grū-
dų. Pajamos iš visuo-
meninio ūkio šiemet
sudarys apie vieną mi-
lijoną 250 tūkst. rub-
lių. Kiekvienas kolū-
ketis šiandien pasa-
kys:

— Gyvename turtin-
giau, negu vakar.

misi gamtos mokslų kny-
gomis, žemės ūkio literatū-
ra, kolūketė Banėnienė
mėgsta skaityti grožinę li-
teratūrą, 87 metų amžiaus
senukas J. Kovaliovas do-
misi technine literatūra. Ne-
vienodi skaitytojų pageida-
vimai, skirtingi norai, bet
už tai visus, kas ką mėg-
sta, žino bibliotekos vedėja,
o tai ir yra knygnešio
darbo pagrindas.

Prieš šventės biblioteka
gavo naują knygų siuntą.
Baltušienė sunumeravo
jas, išdėlioja į lentynas,
kitas susidėjo į krepšelį ir
lyg su didžiulėmis šventi-
nėmis dovanomis išėjo pas
skaitytojus.

C. BERCIUNAS

— Pieno upės tekėjo
Per žalias lankes...

Šią lietuvių liaudies
dainą Milda girdėjo
vaikystėje. Dainavo ją
mama, kai vakarais su-
grįždavo su šlaku pieno
kibire. Netikėjo jos duk-
relė, kad galima pri-
melžti upelius pieno.

Prabėgo keliolika me-
tų, ir Milda Sukytė tapo
kolūkiečių melžėja.
Nors dirbdama fermoje
mergina sutinka tik
pirmąjį rudenį, bet ji
turi kuo pasigirti. Per

skubių priemonių tai-
kai išsaugoti, visiems
ginčytiniams klau-
simams išspręsti taikiu
būdu. Dabar atėjo to-
kie laikai, kada turi
kalbėti protas. Juk vi-
suotinis nusiginklavim-
as ir taikos užtikri-
nimas atpalaiduotų
milžiniškus lėšų ir
darbo jėgos išteklius.
Mokslas galėtų tada
dar sparčiau vystytis ir
tarnauti išimtinai žmo-
nių gerovei.

Mums tenka didžiuo-
tis, kad gyvename to-
kioje šalyje, kurios
pagrindinis rūpestis —
žmonijos taikus kles-
tėjimas. Mūsų kolūkie-
čių žemdirbiai dėg visus
pastangas, kad septyn-
mečio uždaviniai būtų
įgyvendinti per penke-
rius metus.

Pieno sklidinai bidonai

šių metų 10 mėnesių
Milda primelžė po 3240
kg pieno iš kiekvienos
karvės. Socialistiniame
kolūkiečių melžėjų lenkty-
niavime jai laimėjo
antrąją vietą.

Ne daug mažiau gavo
pieno ir kitos kolūkie-
čių karvių melžėjos. Po 3
tūkstančius litrų ir dau-
giau primelžė beveik
kiekviena. Iš viso šiemet
kolūkyje primelžta apie
500 tonų pieno. Jeigu ji
paleistume lataką, ku-
rio aukštis ir plotis tu-
rėtų po pusę metro, tai
gautume daugiau kaip
2 kilometrų ilgio pieno
upelį! Nemažas upelis
susidarytų ir iš Mildos
Sukytės primelžto pie-
no. Juk šiemet ji jo pri-
melžė apie 39 tonas.
Sie skaičiai rodo, kad
jaunoji karvių melžėja
pasidarbavo iš širdies.

B. MELENISKIS
„Lenino kelių“ kolūkis

K. KAIRIOKSTIS

DEŠIMTAS RUDUO

Rytmetis švinta nenoro-
mis. Paryčiu pakilęs sun-
kus švininis rūkas paleng-
va leidžiasi vis žemyn ir
žemyn, bala, sklaidosi, ple-
no bangomis sruvena į
Anykštos klonį. Pro pra-
plyšusią ūkų maršką pir-
miausia pasirodo Burbliškio
parko klevų ir liepų vir-
šūnės. Drumzlinoje prie-
blandoje nė menkiausio
vėjelio nejudinami jų lapai
karo pilki ir našlaltiški.

Be štai per kalvas ir
dantytas šilų viršūnes pra-
siskverbia pirmasis saulės
spindulys. Jis uždega raus-
va liepna šalnų pakąstą

klevo viršūnę, gelsvais
taškučiais suraibuliuoja
bėmėtančios apdarų liepos
lapuose. Ir parkas užside-
ga, suliepsnoja mirgančiu,
variniu rudens grožiu.

Brigadininkas Povilas
Dapkevičius iš sodybos ke-
liuko pasuka į vieškelį. Ir
tuo metu, lyg sveikindama
brigados šeiminką, pa-
siūklodama sudūgia ku-
llamoji.

Valiūkiškas kullamosios
dūzgesys ir linksmina, ir
neramina brigadininką. Ge-
ra, kad šiais metais anksti
kūlė bus balgta. Bet ir
neramu. Lenktyniavo pir-

mosios brigados žmonės
su Strazdo vadovaujama
brigada, patys per dienų
dienas darbavosi laukuose,
bet nepamiršdavo ir į ket-
virtos brigados lygumas
užmesti akį. Juk įdomu,
kuri brigada šiais metais
užims pirmąją vietą. Per-
nai Dapkevičiaus žmonės
geriau padirbėjo ir derlių
dešimčia kilogramų iš hek-
taro didesnę surinko.

O čia štai netikėtai tre-
čia, Banlūno vadovaujama
brigada pirmoji balgė kūlę
ir daugiau kaip po 12
centnerių grūdų į aruodus
sužūrė. Ir kas žino: gal Ba-
nlūno brigada pirmūnų
šlovę pasiglemš?

Povilas tiesiai per pa-
kliones pasuka prie kulla-
mosios.

Su naujomis mintimis, naujais planais

Laima Bieliauskaitė visą dieną vaikščiojo po miesto parduotuves. Tikrino prekių asortimentą, kalbėjosi su prekybinių darbuotojais. Visi stebėjosi naująja valdytojo pavaduotoja prekybos reikalams. Juk anksčiau prieš ją buvęs pavaduotojas užėdavo retal.

— Mergitką viršininkau, tai paskyrė, tai ir rodo onarą, — šnibzdėjosi krautuvių vedėjai.

O ji nuo pirmų darbo dienų kėlė net menkiausius trūkumus, griežtai reikalavo juos išgyvendinti.

Stai kad ir komiso parduotuvė. Rodos, viskas ejo gerai, vykdė planus, tik Laimai kitaip atrodė.

— Dešrų reikia atvežti. Kumplių, rūkytos mėsos žmonės pageidauja, — pasakė ji valdybos posėdyje. Gana vien žalią mėsa kalšioti.

— O iš kur jų gausi. Dešrų dirbtuvės tai neturim? — kraipė galvas valdybos nariai.

— Matyt, kol nepradės snigti dešrelėmis, mes nieko ir nesugalvosim. Duokit įgaliojimus, važiuoju į Panevėžį.

Nuvažiavo. Kitą dieną atėjo į raikopasūnų telegrama: „Siųskit mašiną — Bieliauskaitė“.

— Dešrų kaip Vilnių, kokių tik nori, — stebėjosi užėję į parduotuvę pirkėjai. Dabar tai jau įprastas reiškinys. Rodos, kad taip nuo seno yra, niekas ir nebeįsivaizduoja, kad dėl dešros gabalo į Kauną važiuodavo.

Laimos Bieliauskaitės iniciatyva atidarytos daržovių ir pieno parduotuvės. O kiek dėl jų bėglota, ginčytasi, įrodinėta.

I naujai atidarytą pieno krautuvę atveždavo grietinę bidone. Pirkėjai priekalšauja:

— Neturi puodelio ir grietinės negali pirkti.

— Kaip byra? — pasiteirauja svėrėjo.

— Neblogai, — keisdamas mašą, burbtelį tas.

— Po keturiolika su galiuku išeis, — įsiterpia kullamosios mašinistas Kazys Baltakys.

Neblogai. Jei žieminiai kviečiai po keturiolika centnerių duoda, tai ir miežių po tiek bus. Bet gi avižos stebukliu neparodys. O ir rugiai ne kaip byrėjo. Vos vos po dvylika centnerių iš hektaro išėjo. Vidutinis derlius po 12 centnerių iš hektaro bus, bet tai dar neraiškia, kad Dapkevičiaus brigada pirmaus. Pas Strazdą dar neiškulta. O ką, jei ten ir po trylika bus?

2. rūpestiai rūpesteliai

Išgirdo tas kalbas Bieliauskaitė. Savaitę teko derėtis su pieninės direktoriumi. Pagaliau pienininkai kapitulavo: teko statyti į krautuvę fasuotą grietinę.

Neišvardinsi visų tų naujovių, kurias įgyvendino Laima Bieliauskaitė prekybos tinkle. Kitos, atrodė, visai smulkios, bet iš jų dideli darbai pasidarė.

Budinti parduotuvę anksčiau neįvykdavo planų, trūkdavo vienu ar kitu prekiu. Laima ėmė stebėti pardavėjų darbą. Gali pardavėja Vanda Danilevičiūtė buvo paskirta parduotuvės vedėja. Dabar parduotuvė dirba geriausiai.

Pilna energijos, kupina naujų minčių ir sumanymų ji nusipelnė didelę visų prekybos darbuotojų pagarbą. Už prekybos darbo gerinimą dėkingas jai ir pirkėjas. Br. Audronis

Nuotraukoje: sandėlio vedėjas Vladas Puodžiūnas ir Laima Bieliauskaitė tikrina atvežtas prekes.

C. Bytauto nuotr.

Ir kas čia, atrodo, tokio, jei kita brigada pirmaus? Prieš dešimtį metų, kai Dapkevičius pradėjo vadovauti tik ką susikūrusio kolūkio brigadai, niekas per daug dėl to nesišįdino. Ir žiūrėdavo žmonės daugiausia rugių. Jei rugiai užderės, duonos užteks. Tada ji, juodoji duona, artojo prakaitu pasūdys, buvo svarbiausiu rūpesčiu. Jei išeldavo kuriais metais po pusantro kilogramo už darbadienį — geri metal buvo. Dabar kolūkiečiai gauna į valias grūdų ir po 10 rublių už darbadienį. Ir ar tai juos patenkina? Nel Dabar pergalėčiai kovoja už tai, kad darbadienis mažiausia 20 rublių ir 3 kilogramais

grūdų būtų apmokamas.

— Reikia motociklo, radijo, akordeono, reikia lūšnų griauti ir naujus namus gyvenvietėje statyti, — kai tik išeina kalba apie darbadienio vertę, ima skaičiuoti reikalus ir reikaliukus kiekvienas kolūketis. Ir ne tik skaičiuoja, o perka ir radijo aparatus, ir motociklus, ir akordeonus, ir dviračius.

Na, taigi pabandyk tik pasirodyti, brigadininke, blogesniu už kitus, nesugebantiu didesnio derliaus išauginti — taip ims riesti į ožio ragą savos brigados žmonės, kad dėkoti, kaip sakoma, nespėsi. Nel į tavo amžių, nel į ilgąmetį vadovavimą brigadai nepažįrės!

2. rūpestiai rūpesteliai

SVEIKAS, VAIKYSTĖS DRAUGE!

Ech, ta vaikystė! Ko neišgalvoja jina!.. Viso-kiausių prasimanymų pilni buvom ir mes, Zeltiškių, Melėnų ir Vildiškių kalmų paaugliai. Pokario metų įvykiai nepraeidavo nepalietę vaikiškų širdžių. Negalėdami būti kovos už Tarybų valdžios įtvirtinimą dalyviais, žaldėm liaudies gynėjus ir banditus, po plačiašakių šlapelių ažuolais susirinkę, inscenuodavom kolūkių kūrimąsi.

Tik mūsų draugas Antanas anksti susimąstė. Nutarė jis praktiškais bandymais užsiimti. Mokykloje prisiklausęs pasakojimų apie Mičiurina, ant kalnelio, prie supuoklių, pasėjo miežių, kviečių, žirnių. Kiek buvo visiems džiaugsmo, kai mūsų derlius išaugo geresnis, kaip pavienių valstiečių sklypuose! „Matot, kokia kolektyvinio darbo jėga“, — vaikiškai didžiavomės.

A. LESCIUS

Gal tie naivūs bandymai ir pagimdė mūsų meilę žemės ūkiui, naujam gyvenimui. Daugelis buvusių vaikystės draugų šiandien darbuojasi kolūkiname kaimė. Stai Algimantas Baliulis dirba agronomu. Bronius Nečiūnas, Laima Prunskutė, Gintautas Rotautas — kolūkiečiai — darbo pirmūnai. Neaprašysiu jų visų. Čia noriu papasakoti tik apie Antaną Leščių.

Prieš keletą metų „Ažuolo“ kolūkio trečios laukininkystės brigados brigadininku dirbo Jonas Leščius. Nesisekė jam. Neturėjo žmogus autoriteto, mėgdavo stiklėlį išmaukti, nesugyveno šeimoje. Dėl menko kibdavo prie kolūkiečių, iškoliodavo juos. Neįsąsėmė šeiminių išsėk žvilgsnio, nepastovūs žmonės pradėjo girtuokliauti. Atsirado ir tokie, kurie mėgino grobstyti visuomeninį turtą.

— Nusiklininkausim, — girdėjosi nuomonės.

Buvo aišku, kad Jonas Leščius nebegali vadovauti.

— Išrinkim jaunesnį, — kartą valdybos posėdyje pasiūlė Jonas Baliulis.

— Ką siūlai? — pasiteiravo kolūkiečiai.

— Brigadininko sūnų, Leščių Antaną. Vyras po

karinės tarnybos. Komjaunuolis.

Kolūkio valdyba sutiko. Bet ne visi brigados kolūkiečiai norėjo, kad Antanas Leščius vadovautų jiems.

— Ką ten — jaunas. Gal gi jis nusimano apie žemę.

Sunkios buvo pirmosios vadovavimo dienos jaunajam brigadininkui. Negana, kad kai kurie kolūkiečiai su nepasitikėjimu žiūrėjo į jį. Namuose gi tėvas niūso, pyko.

— Įsigeldė viršininkau, — Pienburnis, — burzdėjo tasai.

Antanas nekrepė dėmesio į priekalštus ir kreivus žvilgsnius. Iš darbščių ir sumanių žmonių jis sudarė brigados tarybą. Ką sėti, kaip derlių sudoroti, juk daug geriau žino P. Tamasonis, J. Urbonavičius ar I. Pakalnis, negu jaunas brigados vadovas. Į tuos kolūkiečius ir kreipdavosi A. Leščius, kai reikėdavo spręsti sudėtingesnius klausimus. Šie mielu noru padėdavo jam. Skirtingai nuo kai kurių karštakošių brigadininkų, niekada A. Leščius nepareikšė kolūkiečiams „kas aš?“ Pirmą jį išklausė jų pasiūlymų ir nuomonės. Žmonės, matydami brigadininko taktišką elgesį, dirba iš širdies ir iš peties.

Praeitais metais brigada prikūlė po 9,8 cent grūdų iš hektaro. Zinant, kad kolūkyje bendras grūdinių kultūrų derlingumas buvo tik po 7,3 cent iš hektaro, tai nemažas pasiekimas.

Nėra to ūkinio darbo, kad jame šios brigados kolūkiečiai neaplenktų kalmynų, Zeltiškiečiai pirmieji atliko pavasario sėją.

— Po dvylika centnerių grūdų iš hektaro išauginsim! — pasiryžo jie.

Ir gražu buvo pažvelgti į jų laukus. Lyg auksas geltonavo miežiai, kviečiai,

Kaip stambūs obuoliai var-tėsi vagose bulvės. Ne tik-tai išaugino puikų derlių, o ir sudorėjo kolūkiečiai jį be nuostolių. Negana to. Zeltiškiečiai padėjo nukas, ti bulves antrosios brigados kolūkiečiams.

— Su tokiais žmonėmis neprapuls, — džiaugėsi darbininkais brigadininkas Ant. Leščius.

Stasys Dallydė, Alma Andrijauskaitė, Aldona Tamasonytė, Gintautas Rotautas, Bronius Nečiūnas, Jurgis Urbonavičius...

Tai, toli gražu, ne pilnas sąrašas brigados žmonių, kurie negali savo jėgų, dirbdami gimtojo krašto laui.

Trečiąją brigadą galima pavadinti jaunimo brigada. Čia sunkiausiose baruose dirba dvidešimtmečiai jaunuoliai ir merginos. Daugelis jų atėję iš Sklemonių vidurinės mokyklos. Nėra abejonės, kad kai kuriuos įkvėpė brigadininko komjaunuolio Ant. Leščiaus darbo pavyzdys.

Ir kai susitikau šį buvusį vaikystės draugą, norėjau jam per petį paploti:

— Taip reikia, drauguži! Neapvilsk kalmynų pasitikėjimo.

Užsimezgusi rišli kalba nukrepė mintis į ateitį.

— Sieksiu daugiau, — pradėjo pasakoti Ant. Leščius. — Padaviau pareiškimą į Joniškėlio žemės ūkio technikumui neakivaizdinį skyrių. Agronomu nu-tariau tapti. Geriau brigadai vadovausiu.

Na, ką gi — sėkmės, bičiuli!

Plačius kelius mums atvėrė Didysis Spalis, ir kiekvieno mūsų vaikystės svajonės tampa tikrove.

Alf. BRIEDIS „Ažuolo“ kolūkis, trečioji laukininkystės brigada

Privažiuoja automašina. Vairuotojas Antanas Visockis augalotas, tvirtų pečių šviestaplaukis valkinas vik-riai išsoka iš kabinos, už-laužia ant pakaušio kepurę ir, žvelgdamas į besdar-buojančias merginas, šūk-teli:

— Kullamoji tuščia kleketuojai. Na ir sukatės, mergužėlės, kaip apatinis girny akmuo!

— Vikruolis atsirado! — sužybčioja akimis Rožė Tumaitė. — Nevepsok, o tai ir tavo ir tavo karučius šiaudais užversim.

— Irgi, mat, darbininkas! — kirkina šoferį merginos. — Vairo riestalniuką ir valkas pasukinėti. O tu pabandyk su šakėmis padirbėti! Ech tu, technikal! E, čia ne tik Antano, bet ir visos šoferių brolijos garbė paliesta. Antanas stveria šakės ir taip padė-

lusiai įlinka suktis, kad šiaudų glėbiai, atrodo, patys sulypa ant prėslo.

— Sėskitės visos ant glėbio — kai švystelsu į pašelmenį! — šaukia jis.

— Och, Antanai, — kvatojasi Bronė Rukšytė.

— Ir nežinojau, kad tu toks milžinas. Nė viena mergina su tavim šokti neis. Kaip apglėbsi — dar sulaužysi. Meškal!

O pačiai tik ir kniet subatvakary su tokia smarkuoliu suskelti polkutę.

Grūdų maišai jau mašinoje. Antanas į kelį išduklina kepurę ir sėdasi prie vairo. Brigadininkas Dapkevičius įsitaiso šalimais.

Automašina vingiuoja keliuku, vidury Blžionių kalmo įsuka į vieškelį ir nurūksta. Tik balutės tekši po ratais.

Laukai pilnai juosvi, penklavagių suralkyti. Nė

pėdos neapartų dirvų brigadoje neliko.

Sužmėžuoja statybininkas aplipę gyvenvietės statybų pastoliai, ir štai jau centrinė kolūkio sodyba.

— Tau čia? — sustabdymas mašiną, klausia Visockis Dapkevičių.

— Čia.

Kolūkio valdyboje susirinkę visi brigadininkai, keletas kolūkiečių, fermų vedėjai. Kolūkio pirmininkas Vladas Sostakas žiūrinėja plieno primelžimo davinius.

— Tai! nemažėja? — klausia jis fermos vedėją Praną Kazlauską.

— Nemažėja. Pasizadėjom po 281 centnerį plieno 100 ha pagaminti ir pagaminsim.

— Na, o kaip pas tave, Juozai?

(Nukelta 1.4 psl.)

Į NAUJAS PERGALES, UŽ AMŽINĄ TAIKĄ!

Didžiojo Spalio 42-ųjų metų išvakarėse Maskvoje įvykusi TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesija svarstė nepaprastai reikšmingus klausimus. Sesija pažymėjo, kad mūsų šalis sėkmingai vykdo septynmečio planą. Pirmą kartą žmonijos istorijoje tarybinių mokslininkų sukurta automatinė tarptautinė stotis nufotografavo priešingą Mėnulio pusę. Istorinė draugo N. Chruščiovo kelionė į Jungtines Amerikos Valstijas ir jo pateikti SNO Generalinei Asamblėjai pasiūlymai visiškai ir visuotinai nusiginkluoti sustiprino milijonų paprastų pasaulio žmonių viltį, kad bus nutrauktas „šaltasis karas“ ir žemėje išgalės ilga ir tvirta taika.

Už sėkmingą septynmečio plano įvykdymą!

Aukščiausiosios Tarybos sesija apsvairstė TSRS liaudies ūkio vystymo planą 1960 metams. Šiame plane numatyta, kad mūsų šalis antraisiais septynmečio metais žengs naują didelį žingsnį, spręsdama pagrindinį ekonominį uždavinį — per trumpiausią laiką pavyti ir pralenkti labiausiai išsivysčiusias kapitalistines šalis pagal produkcijos gamybą vidutiniškai vienam gyventojui. Pirmaisiais septynmečio metais pasiekti laimėjimai ir atskleisti papildomi rezervai gamybai di-

dinti leido numatyti antriesiems septynmečio metams didesnes užduotis. Tuo būdu 1960 metais bus padėtas tvirtas pagrindas septynmečio planui įvykdyti pirma laiko.

Bendroji pramonės produkcija 1960 metais padidės palyginti su šiais metais 8,1 procento. Gamybos priemonių gamyba išaugs 8,8 procento, o vartojimo reikmenų gamyba — 6,4 procento. Numatoma sparčiai vystyti juodąją metalurgiją, chemijos pramonę, toliau didinti spalvotųjų, retųjų ir brangiųjų metalų gamybą, o taip pat žymiai padidinti deimantų gavybą. Toliau bus vystoma kuro pramonė, energetika. Stambūs materialiniai išteklių bei kapitaliniai idėjiniai skiriami liaudies vartojamų prekių gamybai toliau didinti. Žymiai išsivystys maisto pramonė.

Sparčiai kils žemės ūkis. Bendrasis grūdų derlius 1960 metais turi pasiekti maždaug 9,3 milijardo pūdų. Mėsos gamyba padidės iki 10,6 milijono tonų, skaičiuojant skerdieną. Planuojama gauti beveik 72 milijonus tonų pieno, arba 336 kilogramus vidutiniškai vienam gyventojui palyginti su 330 kilogramų, kurie pernai buvo gauti Jungtinėse Amerikos Valstijose. Būtinai toliau didinti cukrinių runkelių, medvilnės, linų pluošto, vilnos ir kitos žemės ūkio produkcijos gamybą, išplėsti gyvuli-

ninkystės pašarų bazę, padidinti gyvulių skaičių ir pakelti jų produktyvumą. Toliau bus stiprinama techninė žemės ūkio bazė.

1960 metais valstybė skiria žemės ūkiui vystyti daugiau kaip 19 milijardų rublių kapitalinių idėjų.

1960 metais bus įgyvendintos didelės priemonės liaudies gyvenimo lygiui toliau kelti. Iki metų pabaigos numatyta užbaigti šešių ir septynių valandų darbo dienos įvedimą darbininkams ir tarnautojams visose liaudies ūkio šakose. Bus toliau smarkiai plėčiama gyvenamųjų namų statyba, o taip pat mokyklų, klubų, ligoninių, vaikų darželių ir lopšelių statyba.

1960 metų plane numatoma toliau kelti visų sąjunginių respublikų ekonomiką ir kultūrą.

Broliškoje tarybinių tautų šeimoje

— Tarybų Lietuvos laimėjimai džiugina visus respublikos darbo žmones — pasakė TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesijoje deputatas M. Sumauskas. — Lietuvių tauta gerai supranta, kad tik tarybinės santvarkos sąlygomis, tik draugiškoje tarybinių tautų šeimoje ir su jų broliška pagalba buvo galimi dideli pertvarkymai, ir už tai ji yra nuoširdžiai dėkinga didžiajai rusų tautai ir kitoms broliškoms tautoms.

1960 metų plane numatoma toliau industrializuoti respubliką sparčiau vystant mašinų gamybos, metalo apdirbimo ir prietaisų gamybos pramonės šakas. Numatoma pradėti gaminti naujus dirbinius: šaldytuvus, kompresorius, skaičiavimo mašinas, mažalitražinius variklius motoriniams dviračiams, mazgus televizoriams, naujų pavyzdžių metalo plovimo stakles, suvirinimo įrengimus ir kitus dirbinius. Pagal bendrąją produkciją respublikos pramonė 1960 metais pasieks 1961 metų lygį. Tai sudarys reikalingas sąlygas septynmečio planui įvykdyti pirma laiko.

1960 metų plane numatoma toliau didinti respublikos žemės ūkio gamybą, visų pirma keliant kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose žemės ūkio kultūrų derlingumą, didinant gyvulių skaičių ir keliant jų produktyvumą.

Už tvirtą taiką

TSRS Aukščiausiosios Tarybos sesijoje pranešimą „Apie tarptautinę padėtį ir Tarybų Sąjungos užsienio politiką“ padarė TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkas N. Chruščiovas.

Draugas N. Chruščiovas savo kalboje pateikė gilų ir visapusišką tarptautinės padėties ir TSRS užsienio politikos įvertinimą. Jis pareiškė, kad

Tarybinė vyriausybė nuosekliai ir atkakliai laikosi kurso — mažinti tarptautinį įtempimą ir likviduoti „šaltąjį karą“, gerinti valstybių santykius, kad stiprėtų taika ir tautų saugumas. Tarybų Sąjungos ir kitų socialistinių šalių, o taip pat visų taikingųjų jėgų pastangų dėka pastaruoju metu pastebimai pagerėjo tarptautinė padėtis, žymiai sumažėjo tarptautinis įtempimas.

Pranešėjas pabrėžė, kad taikus sambūvis tapo įsakiu gyvenimo reikalavimu, kad Tarybinė vyriausybė deda ir dės visas pastangas jam stiprinti. Kalbėdamas apie būtinus sureguliuoti tarptautinius klausimus, drg. Chruščiovas nurodė, kad Tarybų Sąjunga rėmė ir remia Kinijos Liaudies Respubliką jos kovoje dėl teisių SNO, dėl Taivano išvadavimo. Pranešėjas konkrečiai išnagrinėjo Tarybų Sąjungos santykius su eile užsienio šalių.

Nusiginklavimo problema turi būti išspręsta! Šiam klausimui

buvo skirta žymi N. Chruščiovo pranešimo dalis.

— Mes, tarybiniai žmonės, — pasakė drg. N. Chruščiovas, — manome, kad nusiginklavimo problema yra svarbiausia dabarties problema. Nuo to, ar pavyks išspręsti šią problemą, priklauso, kur pasuks žmonija — į taiką ar į karą.

Drg. N. Chruščiovo pranešimas buvo išklausytas su didžiuoju dėmesiu. Kalbėję diskusijose deputatai vieningai pritarė pranešime išdėstytam TSRS vyriausybės užsienio politikos kursui.

TSRS Aukščiausioji Taryba priėmė Kreipimąsi į visų pasaulio šalių parlamentus.

— TSRS Aukščiausioji Taryba tikisi, — sakoma Kreipime, — kad visų šalių parlamentai ir parlamentariai savo ruožtu padarys visa, kas galima, stengdamiesi išgelbėti tautas nuo baisiosios rykštės — ginklavimosi varžybų, pasiekti nusiginklavimą ir atverti visai žmonijai kelią į amžiną taiką.

KUSTANAJAUS SRITIS. Sauniai padirbėjo šalis metals Kustanajaus rajono Karlo Markso vardo kolūkio mechanizatorė komjaunuoletė Zakslyk Ismallova. Pavasarį su sėjama ji apsejo 300 ha. Rudenį ji visus savo pasėtus javus nupiovė. Mergina darbavosi ir kūlimo aikštelėje, įvykdydama po 3 dienas darbo normas. Nuotraukoje: Z. Ismallova.

Redaktorius St. VINCIONAS

DEŠIMTAS RUDUO

(Atkelta iš 3 psl.)

Klaulų fermos vedėjas Juozas Žaslas žmogus lėtokas. Jis mintyse dar kartą paskaičiuoja savo ūkį ir ramiai ištaria:

— Dar du šimtus bekojų nupenėsim iki Naujųjų Metų. Po 43 centnerius klaulienos bus.

Abu fermų vedėjai gal net kiek išdidžiai žvelgia į laukininkystės brigadų vadovus. Girdi, ką jūs ten, duonelės augintojai! Jei ne fermos, tai pinigėlius matytumėt, kaip savo ausis.

— Kaip ten, pirmininke, su pajamomis? — tartum šlaip sau užklausa Pranas Kazlauskas ir išdidžiai nužvelgia brigadininkus.

— Jau pusantro milijono turim. Už linus 700—800 tūkstančių surinksim, na, dar už runkelius...

— Ir fermos dar kokius

du šimtus tūkstančių duos, — nebeiškenčia Kazlauskas.

— Tiek duos, — ramiai patvirtina Žaslas.

Dapkevičius šypsteli, apžvelgia abu fermos vedėjus ir įgelia:

— Turė duoti. Juk tiek pašarų priauginam, tiek grūdų prikuiliam. Negi yeltul fermos viskuo pertekę?

Pakiršinę vieni kitus dyglomis pastabėlėmis, visi surimtėja, ima svarstyti kolūkio reikalus.

Ir kai jau aptarti visi reikalai, apsvairstyta, kur, kam ir ką dirbti, iš kultūros namų pašauktas direktorius Petras Rukša.

Kolūkiui šių metų Spalis dviguba šventė. Kartu su reikšmingiausiu pasaulio istorijos data burbiškičiai pažymės ir svar-

biausią datą savo gyvenime — kolūkio įsikūrimo dešimtimetį.

— Na, ką gero kolūkle. Čiams parodysit?

— Ar jau dūdorai susigrajinę?

— Kaip ten kapela? Ai nešvokščia armonikos dūplės, — pasipila dešimtys klausimų.

Petras Rukša išdėsto programą. Bus ir vaidinimas, ir muzikantai pasirodys, ir šokėjai taip trenks klumpakojai, kad scena linkuos.

— Kad jau tokia šventė, tai reikėtų pagalvoti ir kaip šią alutę pamirkyti, — sududena Pranas Kazlauskas.

— Be alučio ir šventė ne šventė, — pritaria visi.

Iš kontoros Dapkevičius patraukia į savo brigadą. Eina jis rudeniskai paplėkėjusiais laukais ir grožisi. Zeme, žemele, kokia tu graži rudenį! Lyg jauna

motina, pagimdžiusi pirmą gimį, tu švyti tuo ramlu, nenusakomu grožiu, alsuoji tylą ir ramybę. Tai kas, kad šalnos nukando jaunamartiškas tavo žiedų puošmenas, kad levos prie Anykštos našlitiškai muoja nuogomis šakelėmis. Tenai, įkalnėje, tu vėl puoselėjai aksominis rugių ir žieminių kviečių želmenis.

Takučiu įkopus į kalnuką, padrasėjęs šiaurys įsisuka po alapų švarku, šiurpeliu nubėga kūnu. Padvelkia artėjančia žiema.

Dapkevičius stabteli, užsisagsto švarką ir mintyse paragina: „Paskubėk, žlemuže, apklostyk baltais patalais motiną žemele. Tepalšai ji. Pavasarį gimtoji žemė pabus vėl džiugi, amžinai jauna, kaip saulė, kaip mūsų gyvenimas. O sekantį rudenį ji dar didesnį atlyginimą atneš už mūsų darbą“.

„Pergalės“ kolūkis.

Jau priimama prenumerata 1960 m. rajono laikraščiai

KOLEKTYVINIS DARBAS,

o taip pat sąjunginiams ir respublikiniams laikraščiams ir žurnalams.

Užsiprenumeruokite laikraščius ir žurnalus!

Cerniachovskio vardo kolūkio jaunimas reiškia gilia užuojautą kalvliui KATINUI ADOMUI dėl jo mylimo tėvelio mirties.